

V. STRETNUTIE PSYCHOLÓGOV PODUNAJSKÝCH KRAJÍN /ZSSR/

"Stretnutie psychológov podunajských krajín", ktoré má veľký význam pri výmene skúseností a nadväzovania spolupráce sa v roku 1981 konalo už po piaty raz a usporiadateľskou krajinou bol ZSSR. Miestom rokovania sa stalo historické mesto Rostov Veľkij, vzdialené asi 200 km od Moskvy.

Oficiálne otvorenie V. stretnutia psychológov podunajských krajín bolo 24. 9. 1981. Úvodné slovo mal člen korešpondent AN SSSR B.F. Lomov, riaditeľ Inštitutu psychológie AN SSSR, ktorý privítal účastníkov akcie a vyzdvihol jej vedecký, ako aj internacionálny význam. Otváracieho ceremoniálu sa aktívne zúčastnili aj člen korešpondent SAV D. Kováč, DrSc., riaditeľ ÚEP SAV v Bratislave, profesor F. Kliz, DrSc., prezident IUPS z NDR a predstavitelia mesta Jaroslavl a Rostova.

Odborný program akcie bol rozvrhnutý do štyroch dní a prebiehal paralelne v dvoch tematicky odlišných sympóziách.

Prvý deň pracovného rokovania boli organizované sympóziá: Experimentálna psychológia a Psychológia styku. Vstupný referát na druhom sympóziu mal A.A. Bodaev. Bol venovaný analýze názorov Mjasiščeva a Anan'jeva na problém styku, ďalej významu rozpracovania tejto kategórie pre systém psychologického poznania

a vymedzenia styku vo vzťahu k iným kategóriam psychológie.

N.N. Obozov vo svojom referáte uvádzal výsledky z výskumu medzisobnostných vzťahov. Poukázal na význam komplexnosti skúmania, pri ktorom sú okrem sociálno-psychologických metód použité aj metodiky všeobecnopsychologické a diferenciálnopsychologické, určujúce napr. vlastnosti nervového systému, intelektu atď.

Referáty O. Halmiovej a V.V. Nosulenkovi boli venované problematike vplyvu styku na poznávacie procesy a prezentovali tiež výsledky vlastných výskumov.

Diskusia bola zameraná najmä na vytípanie aktuálnych problémov styku /vplyv reči na styk, vplyv makro a mikrosociálnych faktorov na styk, vymedzenie styku a určenie funkcií styku/.

Druhý deň pracovného rokovania prebiehali sympóziá: Psychofyziológia a Varia "B". Vo Variu "B" odznelo päť tematicky rôznorodých referátov /G.A. Lienert, B. Matern, D. Magnuson, H. Huber, E. Schnitzerová/.

Záujem vzbudil najmä referát G. A. Lienerta, ktorý sa týkal podstaty a modifikácie konfigurácie frekvenčnej analýzy /CFA/ a možnosti jej využitia v klinickej psychológii.

E. Schnitzerová v referáte "Niektoré výsledky z výskumu rozvoja mládežníckych pracovných kolektívov" /v ruštine/ prezentovala výsledky z aplikácie troch metodík

z toho dvoch vlastnej konštrukcie, ktoré nadväzovali na výsledky teoretických a empirických výskumov sovietskych autorov. Diskusia k referátu bola zameraná na indikátory metodiky na meranie rozvoja kolektívu, na charakter vzťahu medzi rozvojom kolektívu a jeho pracovnou efektívnosťou a na funkčnosť vypracovania programov rozvoja pracovných kolektívov.

Vo večerných hodinách sa uskutočnilo sympóziu: Systémový prístup v psychologických výskumoch, ktoré viedol člen korešpondent AN SSSR B.F. Lomov.

Úvodný referát B.F. Lomova bol zameraný na historické aspekty systémového prístupu, na nevyhnutnosť jeho uplatňovania v psychologických vedách a na charakteristiku všeobecných požiadaviek systémového prístupu.

Ďalšími referujúcimi boli V.D. Šadrikov, T.N. Ušakov, G.C. Agajan. Referáty boli zamerané na uplatňovanie systémového prístupu v psychofyziológii, psychoneurológii. Zaujímavý bol referát V.D. Šadrikova, ktorý aplikoval systémový prístup na problematiku schopností. Načrtol prístup k schopnostiam z hľadiska fyziologického, psychologického a pedagogického. Podstatu schopností definoval ako psychofyziologickú.

Tretí deň sa pracovalo v sympóziách : Psychofyzika a Sociálna psychológia. Na sympóziu sociálna psychológia boli prednesené referáty k dvom problémovým okruhom, k osobnosti a skupine.

Jednotlivé referáty sa týkali :

- problému sociálnej identičnosti /F. Pataki/
- konceptuálneho modelu vlastností socialistického pracovníka /F. Genov/
- problém formovania, výchovy osobnosti /A.V. Šorochova/
- dialektického charakteru výchovy človeka /V.G. Aseev/
- sociálnej determinácie formovania schopností /M. Kodym/
- psychologických otázok riadenia /A.V. Filipov, A.L. Žuravlev/.

Diskusia k predneseným referátom bola zameraná najmä na bližšie objasnenie vzťahov medzi kognitívnymi systémami a vedomím, na vzťah medzi charakterom činnosti a jeho pozitívnym, resp. negatívnym vplyvom na formovanie osobnosti, na funkčnosť modelu socialistickej osobnosti atď.

Sympóziu sociálnej psychológie pokračovalo aj vo štvrtý deň rokovania. Referovaná problematika :

- sociálne plánovanie a problém rozvoja kolektívu /A.S. Černyšev/
- problematika sociálnopsychologickej klímy kolektívu /B.D. Parygin, L. Desev/
- otázky psychológie trhu /B. Deseva/
- vzťah psychológie a politológie /S.K. Roščin/.

V rámci diskusie sa hovorilo o terminologických otázkach /skupina - kolektív/, o hraniciach medzi so-

ciálnym a sociálnopsychologickým skúmaním kolektívu, o skúmaní sociálnopsychologickej klímy v rôznych etnických skupinách atď.

Oficiálne ukončenie "V. stretnutia psychológov podunajských krajín" bolo 30. 9. 1981. Bolo konštatované, že akcia splnila svoje poslanie. Zúčastnilo sa jej 85 účastníkov, z toho polovica zo zahraničia /14 krajín/ a odznelo 70 referátov. Budúce, VI. stretnutie psychológov podunajských krajín, bude r. 1983 v Rakúsku.

Na záver treba spomenúť, že organizátori zabezpečili pre účastníkov akcie aj bohatý exkurznovzdelávací a kultúrny program. Uskutočnili exkurzie do Jaroslavlí, Pereslavla-Zaleskeho a Zagorska. V týchto mestách, ako aj v samotnom Rostove zorganizovali návštevy Kremlov, múzeí a galérií. Všetky akcie boli po organizačnej a odbornej stránke vďaka sovietskym hostiteľom pripravené a zvládnuté na vysokej úrovni.

Eva Schnitzerová